

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2007 áprilisában

A háztartási szektor forintban denominált hiteleinek kamatszintje az elmúlt egy évben lényegében változatlan volt. Az éven belüli lejáratra lekötött forintbetétek átlagos kamatlábának január óta tartó csökkenése áprilisban tovább folytatódott. Az egy éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába az elmúlt egy évben emelkedő tendenciát mutatott, a márciusi legmagasabb értékről a kamatláb áprilisban enyhén csökkent.

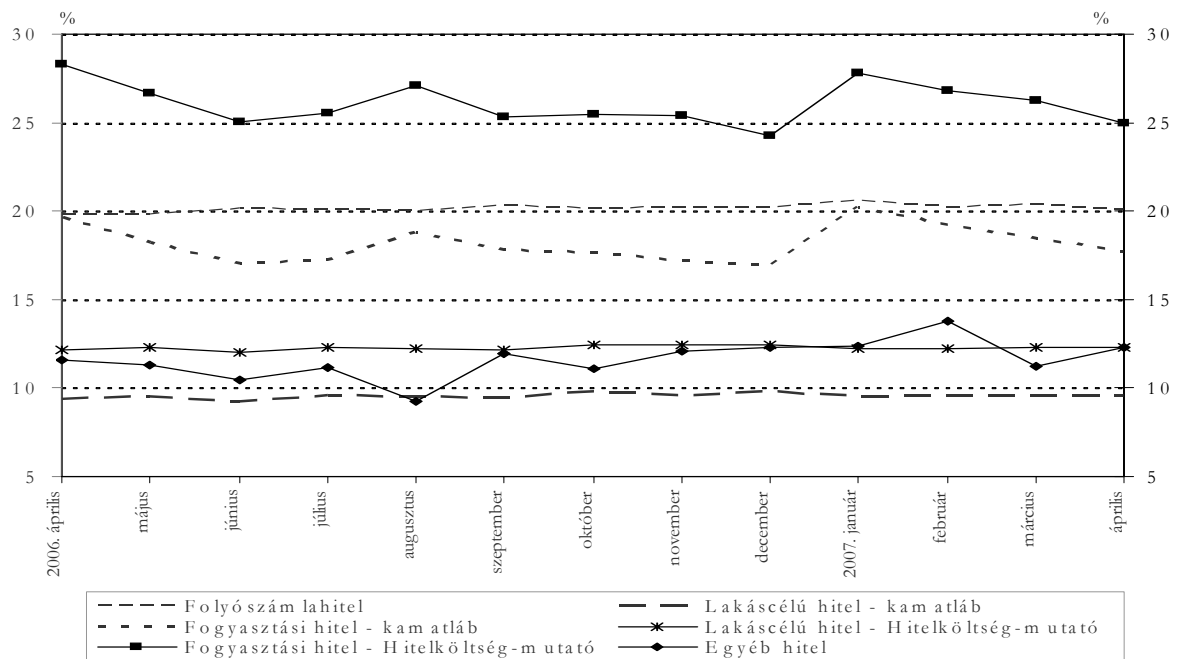
A svájci frankban denominált fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke az elmúlt egy év során áprilisban volt a legmagasabb. A svájci frankban denominált lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke a januári csökkenés után ismét emelkedik.

A nem pénzügyi vállalatok forintban denominált hitelei és lekötött betétei esetében az átlagos kamatlábak szintje 2006. november óta lényegében változatlan.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója

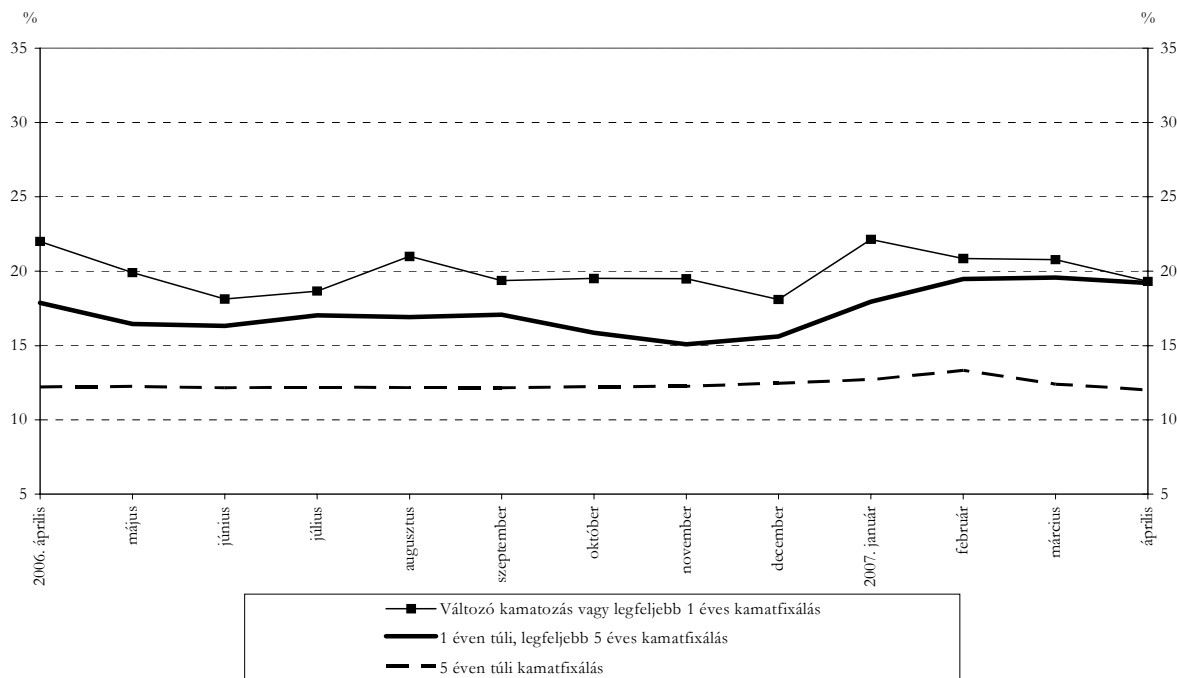

A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlábának szintje az elmúlt egy évben nem változott, áprilisban 20,08%-ot tett ki. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlábának és hitelköltség-mutatójának szintje harmadik hónapja változatlan. A kamatláb 9,58%-ot, a hitelköltség-mutató pedig 12,30%-ot tett ki. A fogyasztási hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója a januári emelkedést követően február óta csökken, a mutatók értéke az elmúlt egy évben tapasztalható tendenciának megfelelő szintre tért vissza. Áprilisban az átlagos kamatláb 17,78%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 24,96%-ot tett ki. Az egyéb hitelek átlagos kamatlába áprilisban a márciusi alacsonyabb érték után 106 bázisponttal 12,31%-ra emelkedett. A kamatláb értéke a 2007. januári szintre tért vissza.

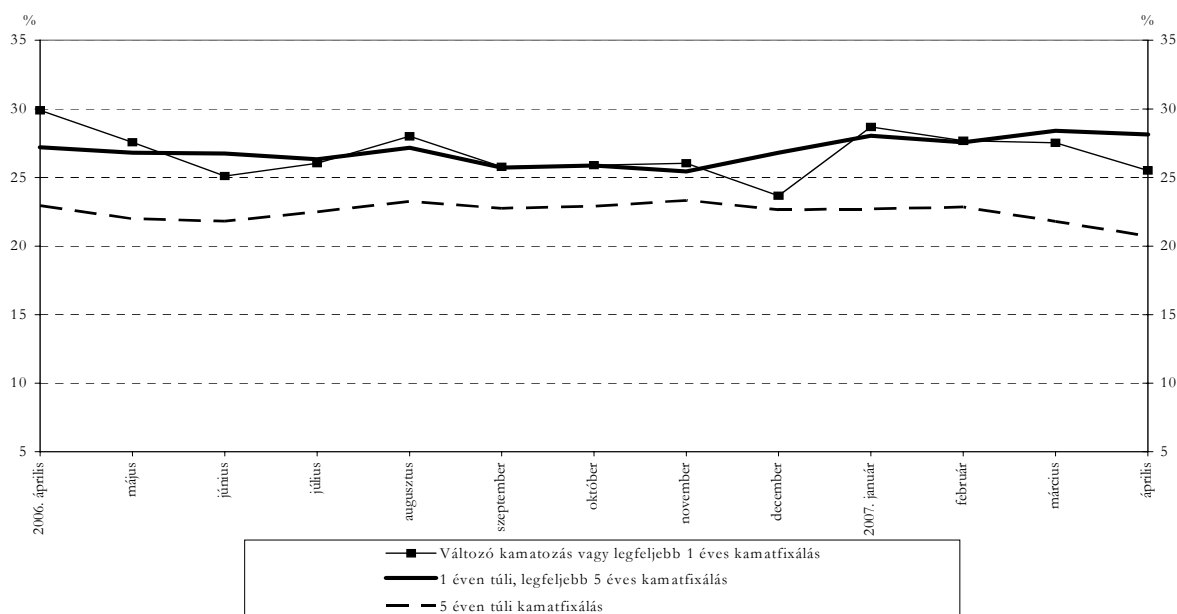
¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

2007. áprilisban a fogyasztási, a lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke enyhén emelkedett, míg az egyéb hiteleké csökkent. A fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 18,1 milliárd forint, a lakáscélú hiteleké 9,1 milliárd forint, az egyéb hiteleké pedig 6,5 milliárd forint volt.

2. ábra: A fogyasztási célú forintHITELEK havi átlagos kamatlába

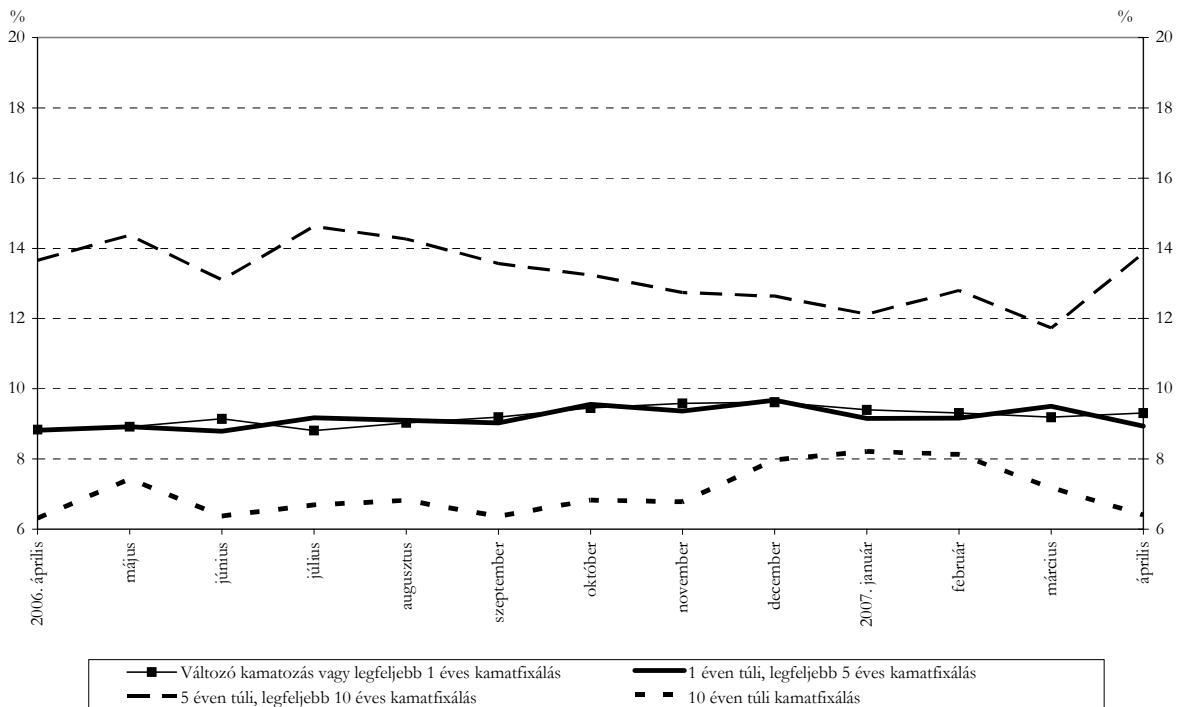

3. ábra: A fogyasztási célú forintHITELEK havi átlagos hitelköltség-mutatója

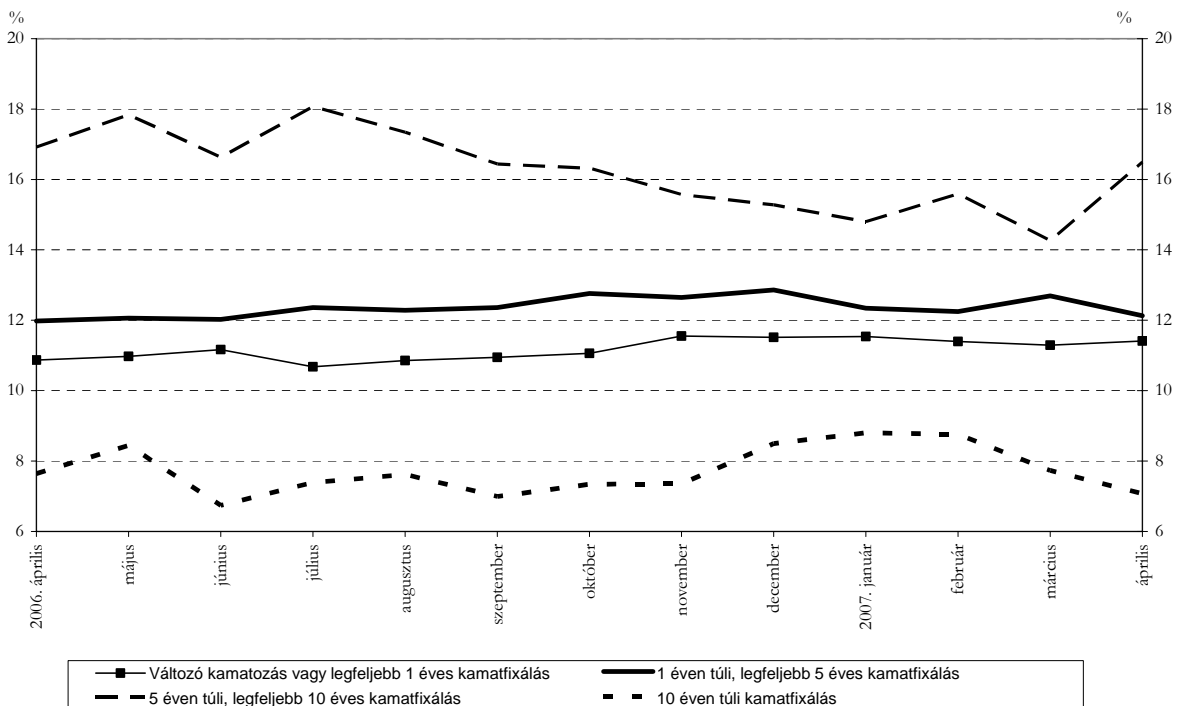

A fogyasztási hitelek átlagos kamatlábainak és hitelköltség-mutatóinak szintje az elmúlt egy évben minden kamatfixálási kategória esetében alig változott. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos kamatlába áprilisban 19,32%-ot, átlagos hitelköltség-mutatója pedig 25,51%-ot tett ki. Az egy éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos kamatlába 19,22%-ot, átlagos hitelköltség-mutatója pedig 28,16%-ot tett ki áprilisban. Az 5 éven túli kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója az előző havi csökkenést követően tovább csökkent. A kamatláb 12,02%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 20,72%-ot tett ki. A hitelköltség-mutató az elmúlt egy év legalacsonyabb értékét vette fel.

4. ábra: A lakáscélú forintHITELEK havi átlagos kamatlába

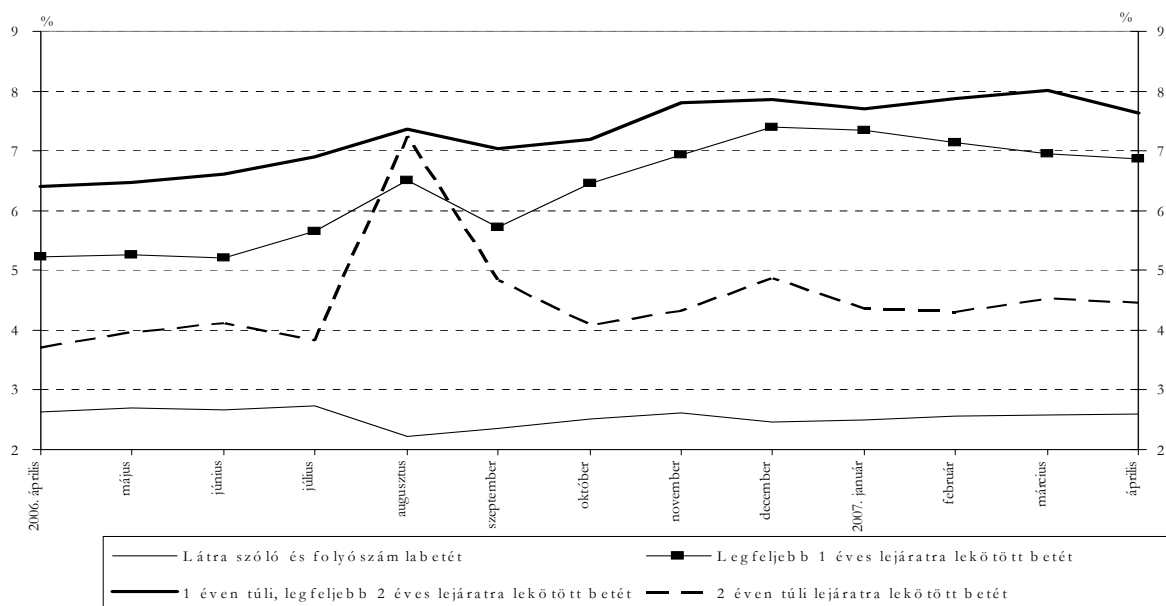

5. ábra: A lakáscélú forintHITELEK havi átlagos hitelköltség-mutatója

A forintban denominált változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagkamatlábának és hitelköltség-mutatójának szintje az elmúlt egy évben alig változott, az átlagkamatláb 9,31%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 11,41%-ot tett ki áprilisban. Az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlábának és hitelköltség-mutatójának szintje szintén alapvetően változatlan volt az elmúlt évben. Az átlagos kamatláb 8,94%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 12,13%-ot tett ki. Az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója az elmúlt egy év legalacsonyabb márciusi értéke után emelkedett, az átlagos kamatláb 13,87%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 16,50%-ot tett ki. A 10 éven túli lakáscélú hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója egy éve azonos sávban ingadozik. A kamatláb 6,41%-ot, a hitelköltség-mutató pedig 7,07%-ot tett ki áprilisban.

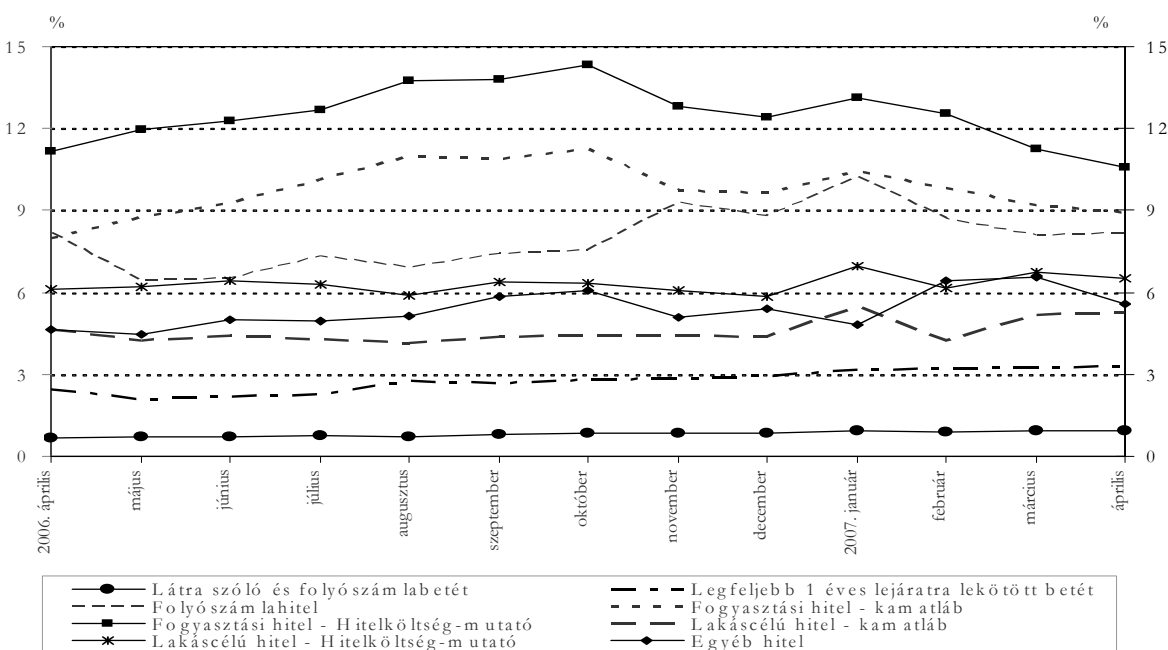
6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A háztartási szektor látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagkamatlába áprilisban 2,60%-ot tett ki. Az éven belüli lejáratra lekötött forintbetétek átlagos kamatlábának január óta tartó enyhén csökkenő tendenciája áprilisban tovább folytatódott, a kamatláb áprilisban 6,86%-ot tett ki. Az egy éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratú lekötött betétek átlagos kamatlába az elmúlt évben legmagasabb márciusi értékről enyhén csökkent, áprilisban a kamatláb 7,64%-ot tett ki. A 2 éven túli lejáratú betétek átlagos kamatlába az előző havi szintről nem változott, 4,46%-ot tett ki. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke áprilisban 87,6 milliárd forinttal 486,6 milliárd forintra csökkent.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltségmutatója, valamint a háztartásokkal kötött euro betétszerződések havi átlagos kamatlába²

² Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

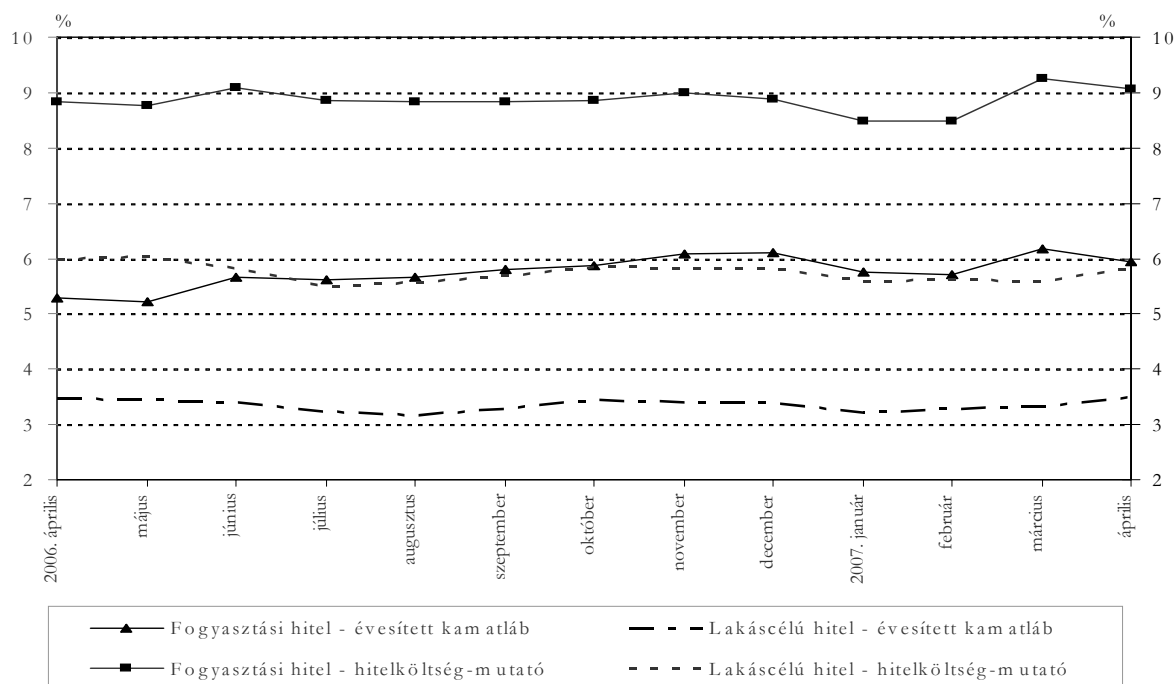
A folyószámlahitelek átlagos kamatlába az előző havi szintről nem változott, 8,17%-ot tett ki áprilisban. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába az előző havi szinten maradt, 5,26%-ot tett ki, míg a hitelköltség-mutató enyhén csökkent, értéke 6,50% volt áprilisban. A kis forgalmat mutató változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos kamatlába az egy éve tapasztalható szint alá csökkent. Az átlagos kamatláb 8,95%-ot, az átlagos hitelköltség-mutató pedig 10,58%-ot tett ki. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába az elmúlt évben enyhén emelkedő tendenciát mutatott. Az átlagos kamatláb 5,58% volt áprilisban.

Az euróban denominált látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába áprilisban 0,96%-ot tett ki. Az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagos kamatlába október óta kismértékben folyamatosan növekszik. Az átlagos kamatláb 3,31%-ot tett ki áprilisban.

A háztartások éven belüli lejáratú új eurobetét-szerződéseinek értéke áprilisban 3,7 milliárd forinttal 147,3 milliárd forintra emelkedett. Az euróban denominált hitelszerződések³ új szerződéseinek értéke összesen 0,2 milliárd forinttal csökkent, egyik hiteltípus esetében sem változott számottevően az új szerződések értéke.

1.3. A svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek adatai

8. ábra: A háztartásokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek átlagos évesített kamatlába valamint hitelköltség-mutatója⁴

A svájci frankban denominált változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos kamatlábának szintje az elmúlt egy évben lényegében változatlan volt, míg a hitelköltség-mutató szintje enyhén emelkedett. A kamatláb 5,95%-ot, a hitelköltség-mutató pedig 9,06%-ot tett ki.

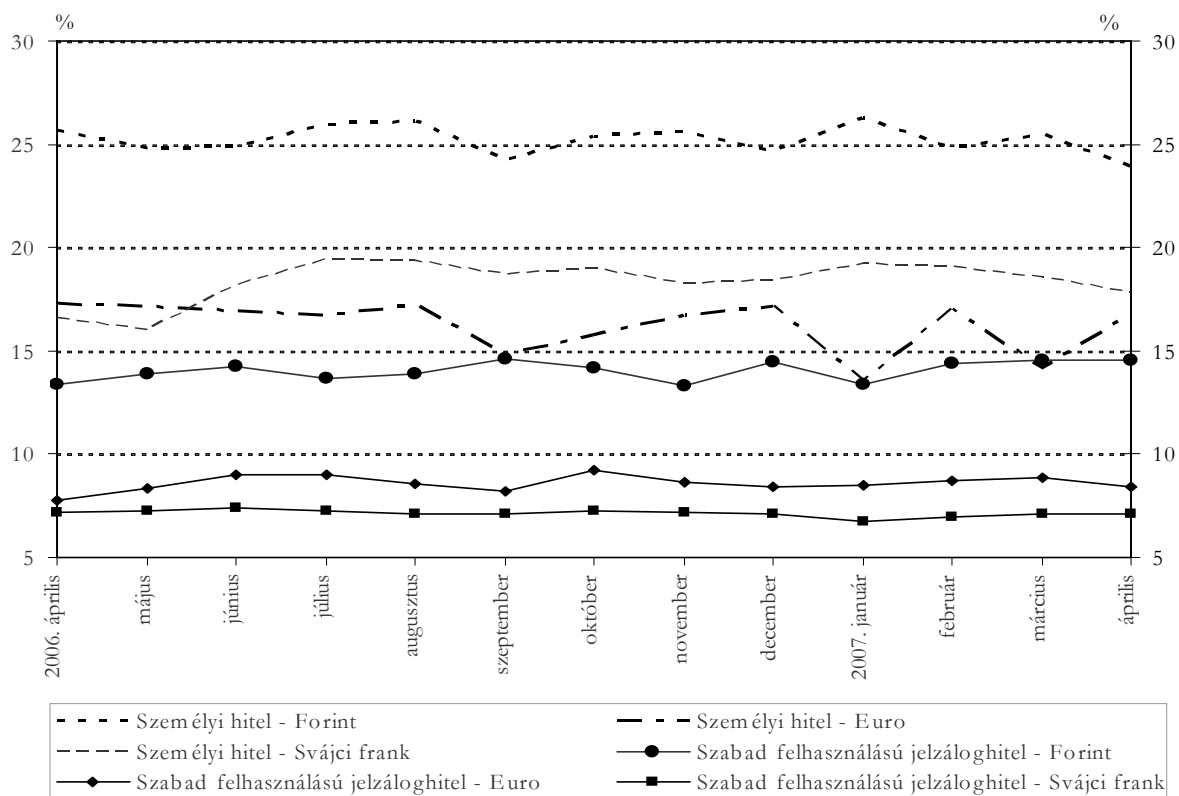
A svájci frankban denominált változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség-mutatója az utóbbi egy évben szinte változatlan volt. A kamatláb értéke 3,49%, a hitelköltség-mutató 5,83% volt.

³ A hitelszerződések alatt a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási, lakáscélú és egyéb hiteleket értjük.

⁴ A fogyasztási hitelek a svájci frank hitelek esetében csak a személyi hiteleket és a szabad felhasználású jelzáloghiteleket tartalmazzák. A gépjárművásárlási hitelek adatait nem közöljük, mert kevés adatszolgáltató adata áll rendelkezésre. A svájci frankban denominált egyéb fogyasztási hitelekről (pl. áruvásárlási hitel) nem gyűjtünk adatokat.

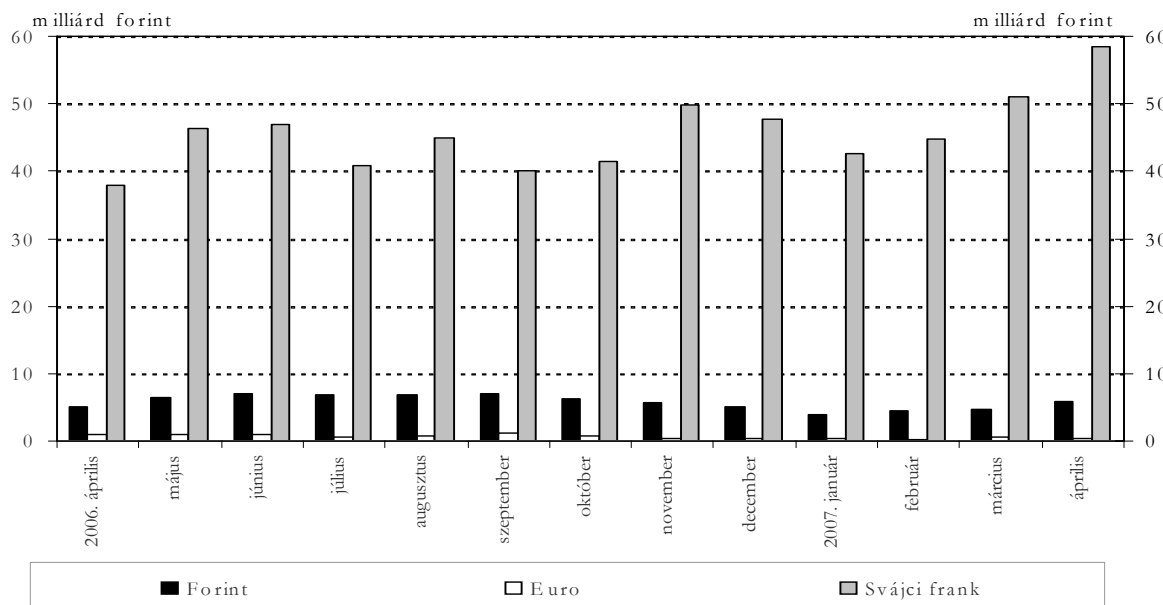
1.4. A háztartási szektor forint, euro és svájci frank hiteleinek összehasonlítása

9. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek hitelköltség-mutatója

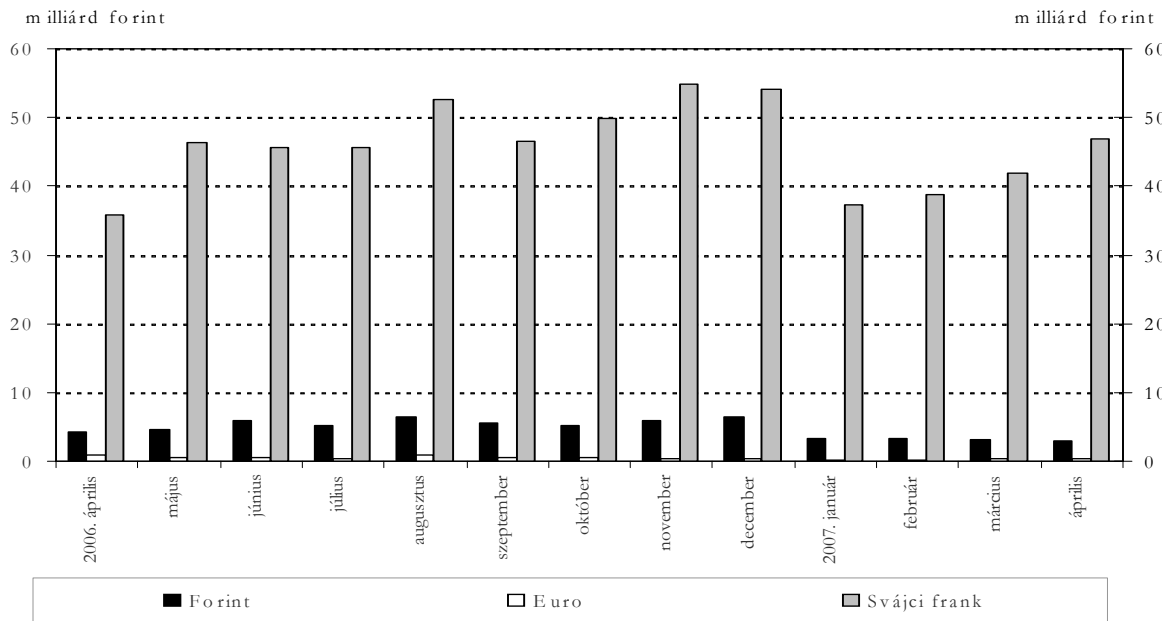

A háztartási szektor személyi hitelei és szabad felhasználású jelzáloghitelei esetében a hitelköltség-mutatók szintje mindhárom denomináció esetében az elmúlt évben szinte változatlan volt, így a devizahitelek kamatelőnye nem változott. A háztartási szektor változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású forint személyi hiteleinek átlagos hitelköltség-mutatója 23,96%-ot, az euróban denominált személyi hiteleké 16,78%-ot, a svájci frankban denominált személyi hiteleké pedig 17,85%-ot tett ki áprilisban. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású forintban denominált szabad felhasználású jelzáloghitelek átlagos hitelköltség-mutatója 14,52%, az eurohiteleké 8,43%, a svájci frankban denominált hiteleké pedig 7,14% volt.

10. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéseinek értéke

11. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke

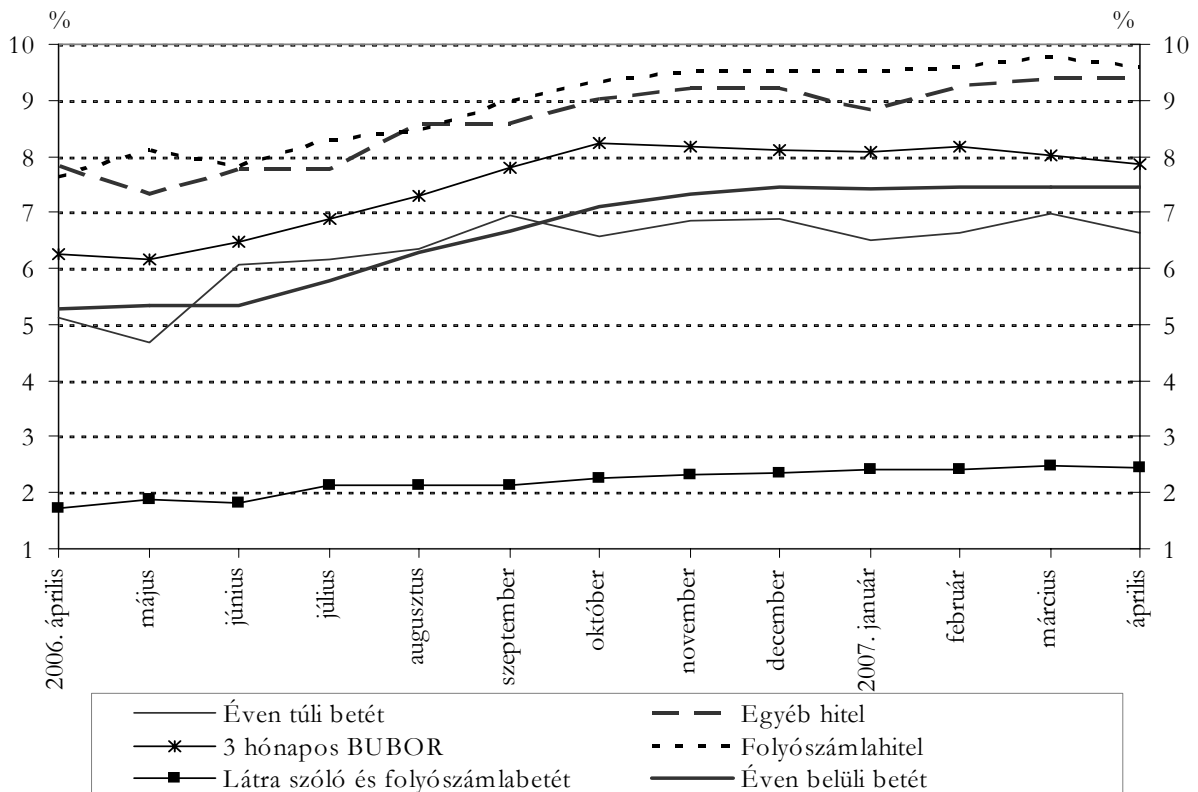

Az új szerződéseken belül domináns svájci frank denomináció esetében a fogyasztási hitelek és a lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke is tovább emelkedett. A svájci frankban denominált fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke áprilisban 58,5 milliárd forint, a lakáscélú hiteleké pedig 47,0 milliárd forint volt.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

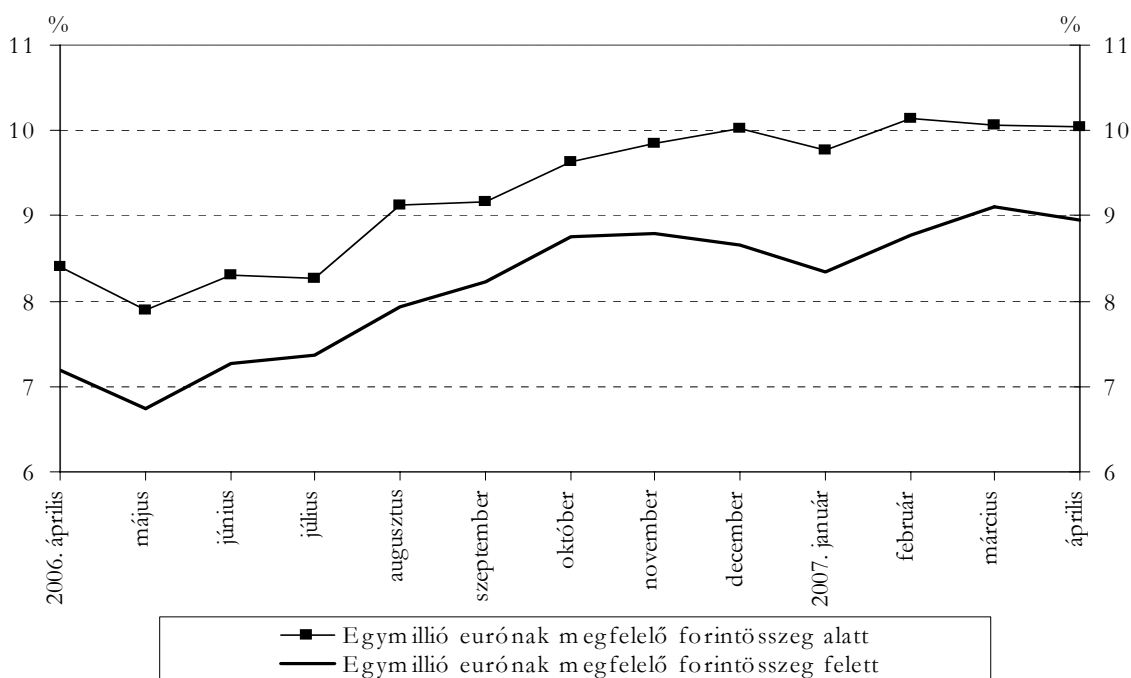
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A nem pénzügyi vállalatok forintban denominált hiteleinek átlagos kamatlábai követik a jegybanki kamatláb változását, a jegybanki kamatláb 2006. októberi emelkedést követően az elmúlt fél évben a hitelkamatlábak szintje gyakorlatilag nem változott. A nem pénzügyi vállalati forintban denominált folyószámlahitelek átlagos kamatlába 9,60%-ot, a folyószámlahiteleken kívüli egyéb hitelek átlagos kamatlába pedig 9,39%-ot tett ki. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású egyéb hitelek új szerződéseinek értéke áprilisban 23,3 milliárd forinttal 182,1 milliárd forintra csökkent.

A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlábának szintje az elmúlt évben emelkedő tendenciát mutatott, a kamatláb 2,44% volt áprilisban. Az éven belüli betétek kamatlábának szintje december óta változatlan, áprilisban a kamatláb 7,45%-ot tett ki. Az éven túli lejáratú betétek átlagos kamatlába áprilisban az előző havi magasabb érték után a februári szintre tért vissza, a kamatláb értéke 6,63% volt áprilisban. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke áprilisban az elmúlt fél év legmagasabb értékére, 1494,9 milliárd forintra emelkedett.

13. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forinthiteleinek átlagos kamatlába a hitel összege szerint

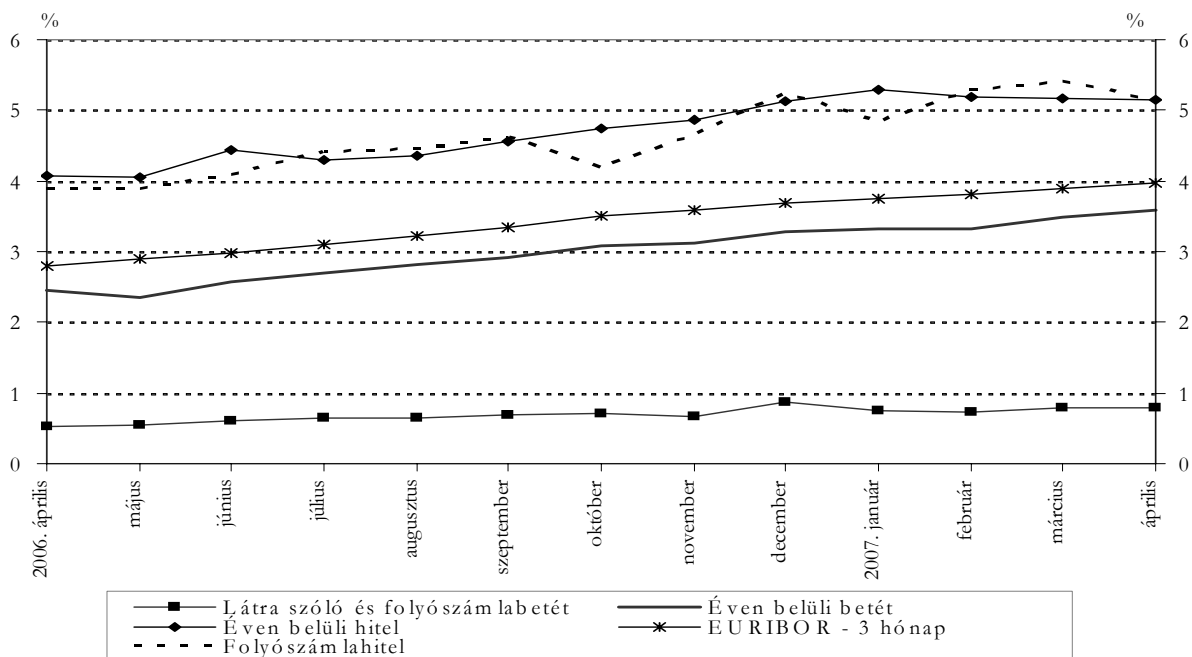

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg⁵ alatti nem folyószámla forinthitelek átlagos kamatlába az előző havi szintről nem változott, áprilisban 10,05%-ot tett ki. Az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg feletti hitelek átlagos kamatlába a 9% körüli szintről nem módosult, 8,95%-ot tett ki.

⁵ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

14. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

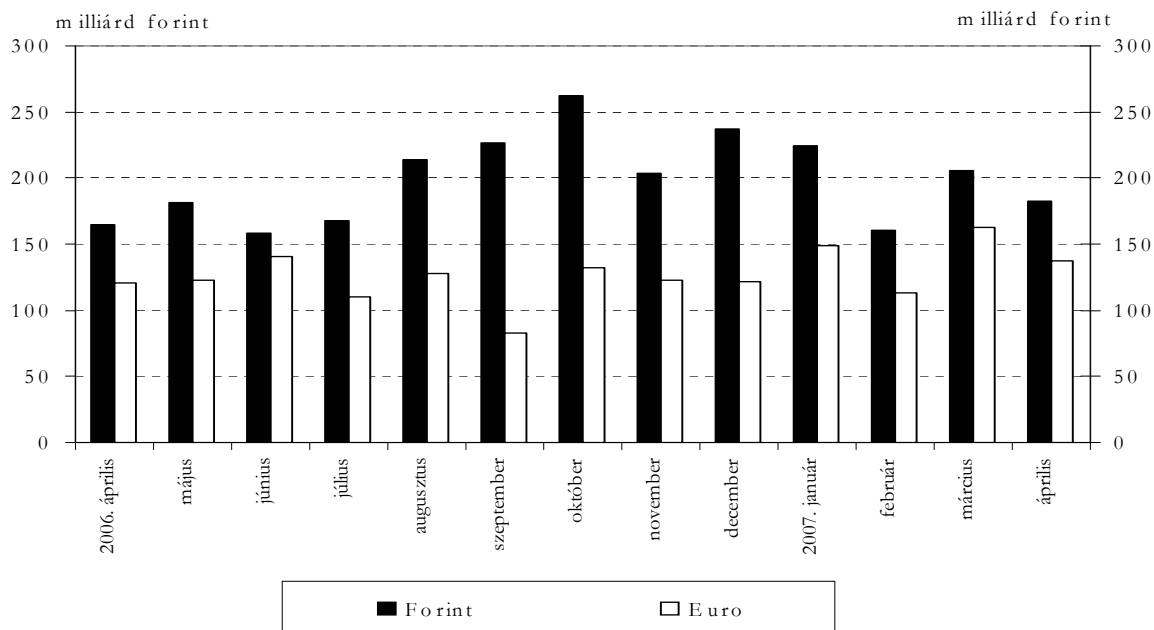

A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású folyószámlahiteleken kívüli egyéb hiteleinek átlagos kamatlába harmadik hónapja változatlan, áprilisban a kamatláb 5,14%-ot tett ki. A folyószámlahitelek átlagos kamatlába 26 bázispontos csökkenéssel visszatért a februári szint közelébe, értéke 5,15% volt áprilisban.

A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált látra szóló és folyószámlabetétek átlagkamatlába az előző havi szintről nem változott, 0,78%-ot tett ki. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlábának az elmúlt évben tapasztalható növekedési tendenciája tovább folytatódott, a kamatláb értéke 3,58% volt.

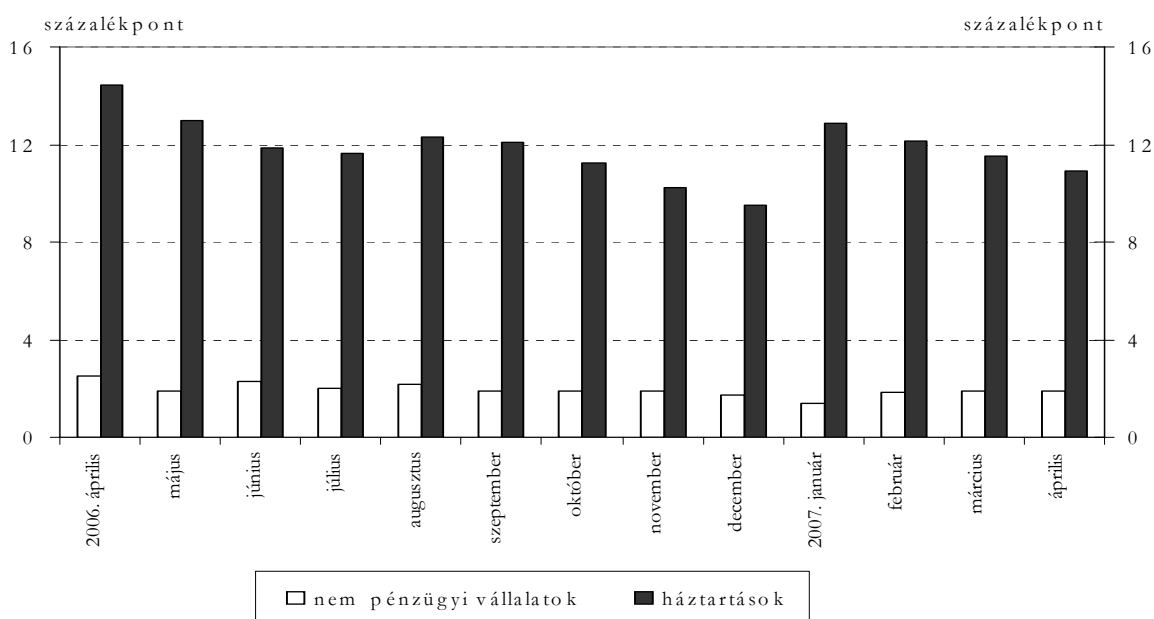
A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 25,1 milliárd forinttal 137,8 milliárd forintra csökkent. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke pedig 163,3 milliárd forinttal 1003,3 milliárd forintra emelkedett.

15. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint- és eurohitel-szerződések új szerződéseinek értéke

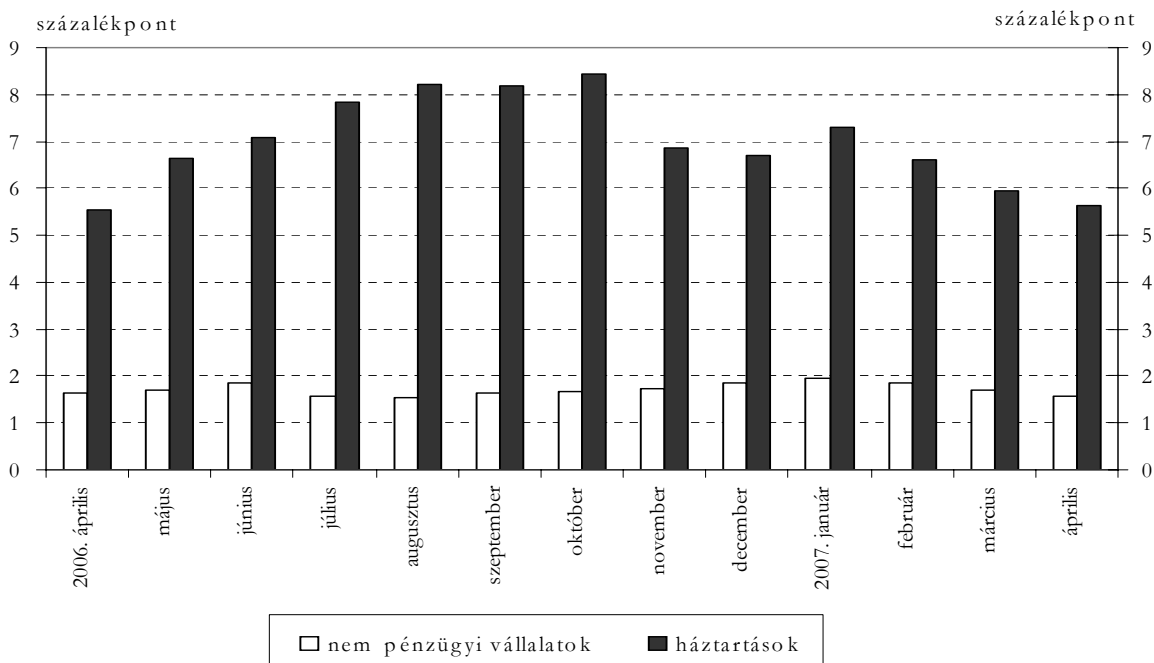
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

16. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forint betét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség február óta csökken a fogyasztási hitelek átlagos kamatlábának csökkenése következtében. Áprilisban a kamatrés 10,92 százalékpont volt. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség a márciusihoz hasonlóan 1,92 százalékpontot tett ki.

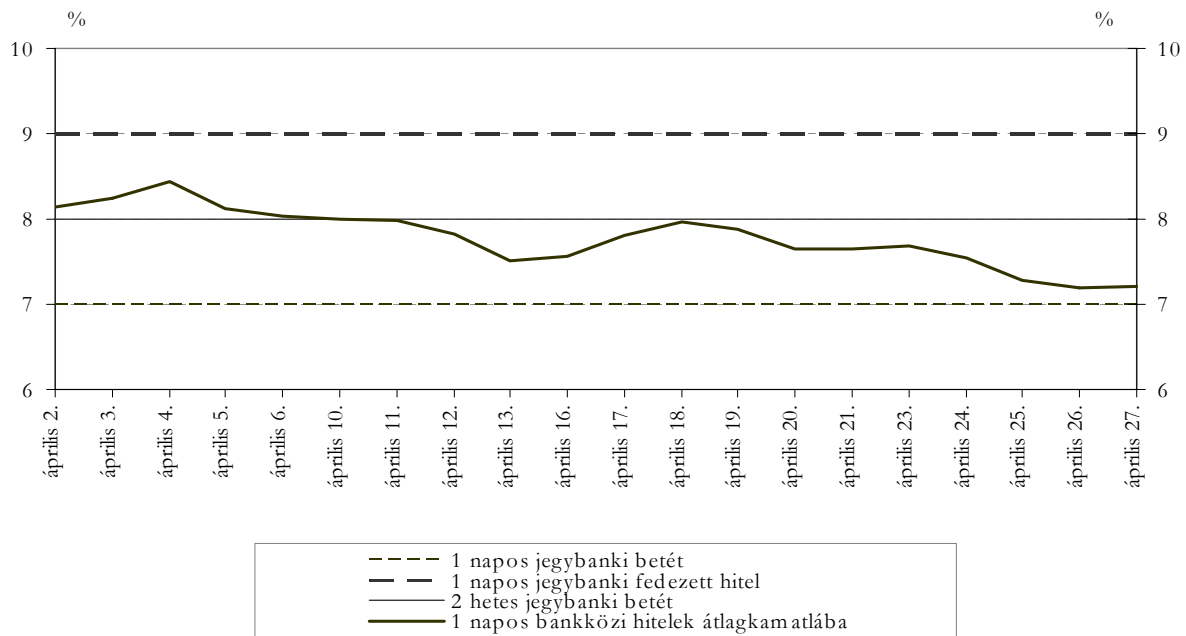
17. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások euro hitel és euro betét kamatlábainak különbsége

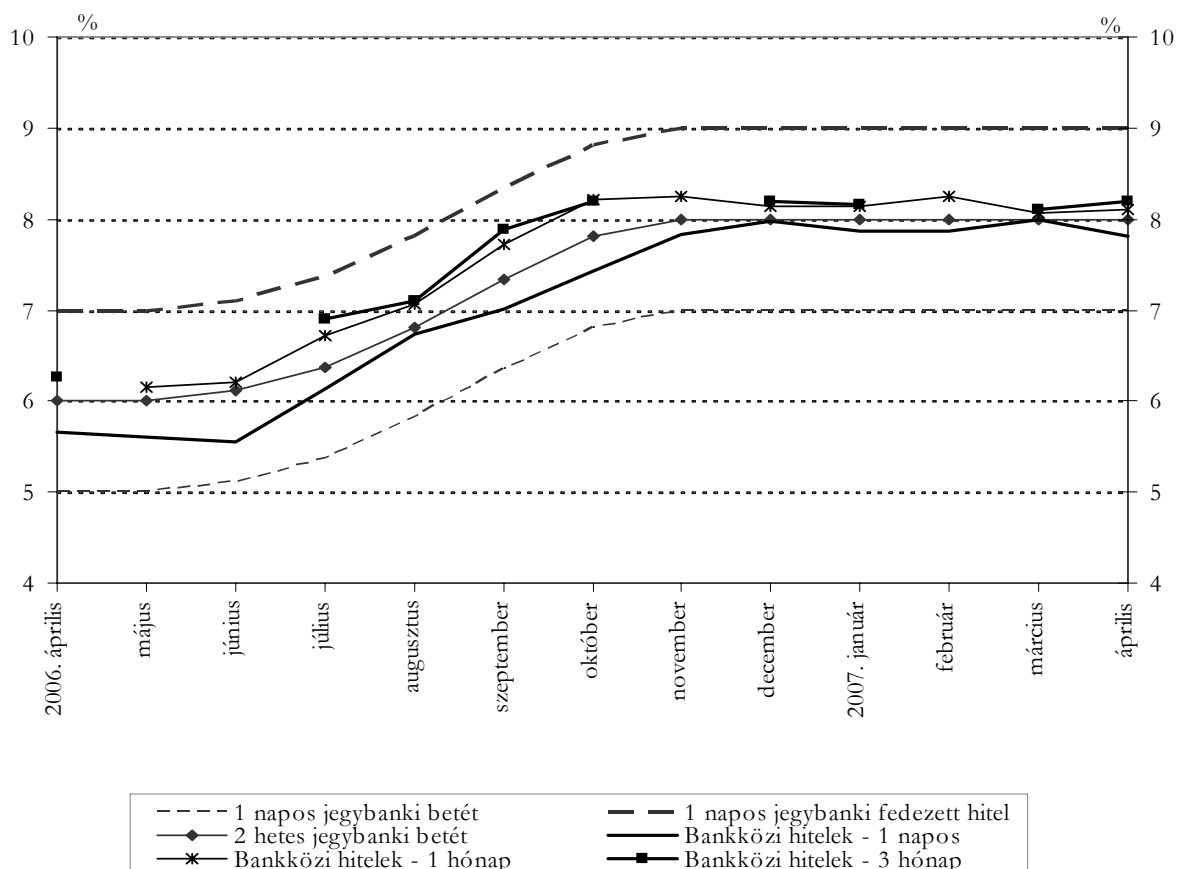
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású euróban denominált fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött euro betétek átlagkamatlábai közötti különbség áprilisban 5,64 százalékpontot tett ki. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású euróban denominált hiteleinek és éven belüli lejáratú euro betéteinek átlagkamatlábai közötti különbség áprilisban 1,56 százalékpont volt. Az euróban denominált hitelek új szerződéseinek értéke a háztartási szektor esetében nem szignifikáns.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

18. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai 2007 áprilisában

19. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2007 áprilisában a forgalom 942,0 milliárd forinttal 2126,2 milliárd forintra csökkent. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába áprilisban 20 bázisponttal 7,80%-ra csökkent. Az 1 hónapos lejáratúaké 8,11%-ra, a 3 hónapos lejáratúaké pedig 8,20%-ra módosult áprilisban.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozósi időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_statistikai_idosorok

IX. Deviza-, pénz és tőkepiac

Budapest, 2007. május 31.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA

Módszertani megjegyzések

2006. évtől kezdődően az adatszolgáltatói terhek mérséklése céljából mintavételes technikát alkalmaz az adatszolgáltatói kör megállapításánál. A minta kiválasztásának alapjául az adatszolgáltatói populáció homogén rétegekre való felbontása szolgált. Ennek eredményeképpen megváltozott az adatszolgáltatói kör összetétele és csökkent az adatszolgáltatók száma.

Az adatszolgáltatói kör változása az átlagkamatlábak alakulását általában nem befolyásolta, csak azon konstrukciók esetében (pl. 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek), ahol 2005-ben kevés számú adatszolgáltató jelentett egymástól jelentős mértékben eltérő adatokat. Itt az adatszolgáltatói kör változása felerősítette az összetétel-változás hatását.

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben publikált átlagkamatok képzése többlépcsős folyamat, az aggregálási szinteket a következő táblázat szemlélteti:

Aggregálási (átlagképzési) szintek	Aggregálási (átlagképzési) szint megnevezése	Ki végzi az aggregálást?
4	Adatszolgáltatókra képzett átlagos kamatláb	Magyar Nemzeti Bank
3	Az adatszolgáltató összes termékének átlagos kamatlába (pl. fogyasztási hitel)	adatszolgáltató
2	Egy termék átlagos kamatlába (pl. áruvásárlási hitel)	adatszolgáltató
1	Egyedi szerződés kamatlába	adatszolgáltató

Az átlagos kamatláb változását az egyedi kamatlábak változása és az összetétel megváltozása együttesen okozza. A két tényező közül az átlagkamatlábak változásában jelentősebb szerepet játszó hatást említjük a sajtóközleményben (kamatláb-változás/összetételhatás).

A fenti táblázat mutatja, hogy az MNB-nek jelentett kamatlábak is átlagkamatlábak, tehát az MNB csak az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábakra tudja szétválasztani a kamatláb-változás és az összetétel-változás hatását. A legfelső aggregálási szinten kapott kamatláb-változás tehát csak azt jelenti (amennyiben az MNB nem rendelkezik kiegészítő információval), hogy az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábak módosulása okozta a bankrendszeri szintű átlagkamatláb megváltozását. Az egyes adatszolgáltatóknál az átlagkamatláb azonban szintén változhat összetétel-hatás következtében, vagyis amiatt, hogy a konstrukciók között és/vagy az egyes konstrukciókon belül arányeltolódás van. Az egyes adatszolgáltatóknál történt összetétel-változás illetve a tényleges kamatláb-változás mértékéről az MNB-nek általában nincs információja.

A közleményhez kapcsolódó internetes idősorokban megtalálható a fogyasztási hitelek felhasználási cél szerinti további bontása a következő kategóriákra:

- Személyi hitel
- Gépjármű vásárlási hitel
- Szabad felhasználású jelzáloghitel⁶
- *Áruvásárlási és egyéb hitel⁷*

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.

c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség-mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség-mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7, 8, 9, 14. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábát úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábjának különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.

b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

c) A 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek esetében 2006. januártól az adatszolgáltatók kiválasztási módszerében végrehajtott változtatás jelentősen befolyásolta az átlagkamatlábat és az átlagos hitelköltség-mutatót is. A módszertani változás következtében a lakástakarékpénztárak súlya jelentősen csökkent ezen konstrukció esetében, amelyet viszonylag kevés bank nyújt. A 2006. januártól közölt magasabb átlagkamatláb jobban tükrözi a piaci helyzetet, mert az 6%-os kamatlábon nyújtott lakástakarékpénztári hitelek nehezebben hozzáférhetőek, mint a bankok által nyújtott drágább konstrukciók.

⁶ A forint, euro és svájci frank esetében is 2005. januártól gyűjtünk adatot a szabad felhasználású jelzáloghitelekről.

⁷ Csak a forint áruvásárlási és egyéb fogyasztási hitelekre gyűjtünk adatot.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8. ábra

Az évesített kamatláb a kamatfizetés gyakoriságát is figyelembe vevő mutató. Amennyiben csak évente egyszer lenne kamatfizetés, az évesített kamatláb megegyezne a szerződéses kamatlábbal. A hitel- és betétszerződések többségénél azonban egy évnél gyakrabban van kamatfizetés, ezért az évesített kamatláb kismértékben meghaladja a szerződéses kamatlábat. Amennyiben a kamatfizetés egy évnél ritkábban lenne, az évesített kamatláb alacsonyabb lenne a szerződéses kamatlábnál.

Például egy 10%-os éves kamatlábból számított évesített kamatláb havi rendszeres kamatfizetés esetében 10,5%, féléves kamatfizetés esetében pedig 10,3%.

12, 14. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknel az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknel a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

13. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.